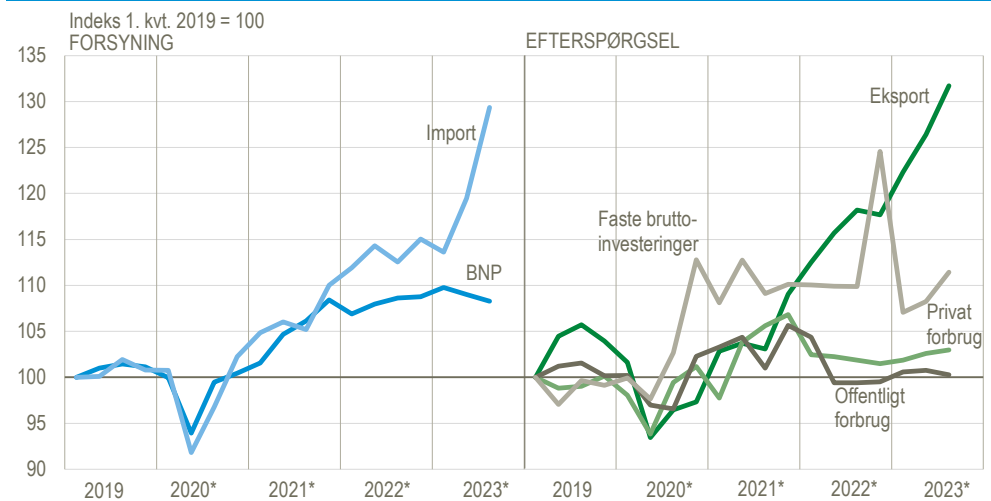

BNP Sæsonkorrigeret	Beskæftigelse Sæsonkorrigeret
-0,7 %	+0,3 %
2. kvrt. 2023 - 3. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023 - 3. kvrt. 2023
www.statistikbanken.dk/nkn1	www.statistikbanken.dk/nkn1

Fald i BNP på 0,7 pct. i tredje kvartal 2023

Bruttonationalproduktet (BNP) faldt med 0,7 pct. i tredje kvartal 2023, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. Kvartalsvæksten er hermed revideret ned med 0,6 procentpoint i forhold til *den første offentliggørelse*. Revisionen kommer især som følge af indarbejdelse af opdaterede kilder om *Firmaernes køb og salg* og *offentligt kvartalsregnskab*. Nedgangen i tredje kvartal skyldes primært tilbagegang i industrien, hvor det især var medicinalindustrien, der bidrog til nedgangen. Omvendt havde søtransporten en betydelig positiv effekt på BNP-væksten. Beskæftigelsen og præsterede timer steg begge med 0,3 pct. i tredje kvartal, hvilket er uændret i forhold til den første offentliggørelse. Læs mere om usikkerhed ved denne opgørelse af nationalregnskabet og revisioner siden seneste offentliggørelse under *Særlige forhold*.

Nationalregnskabets hovedstørrelser, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Anm: Usikkerheden på BNP-væksten kan generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint baseret på hidtidige erfaringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1

Lille stigning i husholdningernes forbrug på trods af revision

Husholdningernes forbrug steg med 0,3 pct. i tredje kvartal, hvilket svarer til en nedjustering på 1,0 procentpoint i forhold til den første offentliggørelse. Revisionen sker hovedsageligt som følge af indarbejdelse af nye tal fra *Firmaernes køb og salg*. Nedjusteringen vedrører i høj grad forbruget af tjenester, der er revideret ned med 2,4 procentpoint. På trods af revisionen stiger tjenesteforbruget med 0,7 pct., og er dermed den drivende faktor bag fremgangen i husholdningernes forbrug. Omvendt trak varekøbet forbruget ned, da købet af køretøjer og øvrige varer faldt med hhv. 1,1 pct. og 0,1 pct. Væksten i købet af køretøjer er revideret ned med 0,1 procentpoint i forhold til seneste offentliggørelse, mens væksten i forbruget af øvrige varer er revideret op med 0,6 procentpoint.

Anskaffelse af patent øger investeringerne

De faste bruttoinvesteringer steg med 2,9 pct. i tredje kvartal, og er dermed revideret ned med 0,7 procentpoint i forhold til første offentliggørelse. Revisionen vedrører

stort set alle undergrupper med undtagelse af transportmidler. Transportmiddelinvesteringer er revideret op med 0,2 procentpoint, og har nu en vækst på 0,8 pct. Investeringer i intellektuelle rettigheder var med en stigning på 16,8 pct. den primære drivkraft bag stigningen i de faste bruttoinvesteringer. Den kraftige stigning i intellektuelle rettigheder skyldes et patentkøb på 6,6 mia. kr. Det fortsatte fald i bygge- og anlægsinvesteringer medvirkede til at dæmpe væksten i bruttoinvesteringerne. For boligbyggeriet har der nu været konstant tilbagegang i mere end to år, og boliginvesteringerne ligger nu 23 pct. under niveauet fra første kvartal 2021.

Betydelig stigning i udenrigshandlen

Den samlede import steg med 8,3 pct., mens den samlede eksport steg med 4,2 pct. i tredje kvartal. Dermed er importen og eksporten revideret ned med hhv. 3,0 procentpoint og 0,9 procentpoint i forhold til første offentliggørelse. Importen af varer og tjenester steg med hhv. 10,1 pct. og 5,9 pct. Den øgede vareimport skal ses i lyset af en kraftig stigning i import af gas samt drikkevarer og tobak. Det tidligere nævnte patentkøb er hovedårsag til stigningen i tjenesteimporten. Vareeksporten steg med 3,3 pct., mens tjenesteeksporten steg med 5,2 pct. Den markante fremgang i tjenesteeksporten kommer primært som følge af en pæn fremgang i eksporten af søtransport.

2023

	3. kv. Løbende priser	Sæsonkorrigeret realvækst				
		3. kv.	1.-3. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.
		Årlig vækst ¹		Kvartalsvis vækst		
	mia. kr.	pct.				
Bruttonationalprodukt (BNP)	671,2	-0,3	1,1	0,9	-0,7	-0,7
Import af varer og tjenester	426,2	14,9	7,0	-1,2	5,1	8,3
Import af varer	241,8	10,8	0,5	-2,0	6,5	10,1
Import af tjenester	184,5	21,0	16,8	0,0	3,4	5,9
Forsyning i alt	1 097,4	5,2	3,3	0,1	1,4	2,7
Eksport af varer og tjenester	479,4	11,5	9,8	3,9	3,4	4,2
Eksport af varer	280,3	10,1	9,4	1,3	2,8	3,3
Eksport af tjenester	199,1	12,9	10,1	7,5	4,0	5,2
Privatforbrug	308,4	1,1	0,3	0,4	0,7	0,4
Husholdningernes forbrugsudgifter	298,7	1,0	0,2	0,4	0,8	0,3
Køb af køretøjer	13,3	23,5	33,4	13,0	2,5	-1,1
Andre varer	119,7	-4,1	-5,0	-1,4	-0,1	-0,1
Tjenester i alt inkl. turisme	165,7	3,7	2,3	0,9	1,3	0,7
Tjenester i alt	179,6	2,2	2,0	1,4	0,6	0,4
Turistindtægter (-)	-28,7	0,5	12,4	9,7	-1,4	-3,7
Turistudgifter (+)	14,8	23,4	25,0	7,1	7,0	-1,0
NPISH forbrugsudgifter ²	9,8	2,7	2,8	0,6	-0,1	1,9
Offentlige forbrugsudgifter	154,0	0,9	-0,5	1,1	0,2	-0,5
Faste bruttoinvesteringer	149,5	1,4	-0,9	-14,0	1,1	2,9
Boliger	33,0	-12,1	-12,5	-3,4	-3,4	-2,0
Andet byggeri og anlæg	34,4	-3,6	3,5	0,8	-3,2	-2,9
Maskiner, transportmidler mv.	35,7	4,1	-1,2	-9,2	10,8	-1,8
Intellektuelle rettigheder	46,3	15,8	5,8	-32,5	1,0	16,8
Lagerforøgelse mv. ³	6,1	-1,3	-1,8	-0,8	0,1	0,3
Endelig indenlandsk anvendelse	618,0	-0,6	-2,3	-4,2	0,7	1,2
Endelig anvendelse i alt ⁴	1 097,4	4,9	3,0	-0,6	1,9	2,6
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1 098,8	0,8	0,8	0,0	0,3	0,3
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	3 224,9	1,2	1,4	0,3	0,2	0,3

Anm.: Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP \(pdf\)](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Revideret offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2023

Dette er den anden offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2023. For første og andet kvartal er nationalregnskabet genberegnet med de mest opdaterede kilder. For tredje kvartal er BNP-væksten revideret ned med 0,6 procentpoint. Den er revideret op med 0,2 procentpoint i andet kvartal og ned med 0,2 procentpoint i første kvartal. Der er ikke foretaget revisioner i de ikke-sæsonkorrigerede tal for 2023. De nye tal for 2023 kan dog give ny information til vurderingen af sæsonmønstret og vil normalt føre til mindre revisioner i de sæsonkorrigerede tal, som revideres tilbage til 2020. Den seneste offentliggørelse af nationalregnskabet er [Nationalregnskab 3. kv. 2023](#). Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet [Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab \(pdf\)](#).

Forbedret datagrundlag til opgørelsen af *Firmaernes køb og salg*

Opgørelsen af *Firmaernes køb og salg* fra den 15. december bygger nu på indberetninger fra størstedelen af de momsregistrerede virksomheder for tredje kvartal 2023. Den første offentliggørelse af Nationalregnskabet for 3. kv. 2023 var baseret på en foreløbig intern udgave af Firmaernes køb og salg, hvor der indgik mange imputerede oplysninger. Som følge af det forbedrede datagrundlag er der revideret ned i aktiviteten for de markedsmessige serviceerhverv, byggeriet samt privatforbruget for tredje kvartal 2023.

Fald i de offentlige forbrugsudgifter for 3. kvartal efter revision

De offentlige forbrugsudgifter faldt med 0,5 pct. i tredje kvartal, og er dermed revideret ned med 1,3 procentpoint i forhold til den seneste offentliggørelse. I første og andet kvartal voksede de offentlige forbrugsudgifter med hhv. 1,1 pct. og 0,2 pct. Dette svarer til en nedjustering på 0,8 procentpoint i første kvartal og en opjustering på 0,5 procentpoint i andet kvartal.

Nyt arbejdstidsregnskab ikke indarbejdet

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er hovedsageligt baseret på de ikke-sæsonkorrigerede værdier fra den interne foreløbige version af *Arbejdstidsregnskabet*, der også lå til grund for den seneste version af nationalregnskabet. Den seneste version af arbejdstidsregnskabet, der blev offentliggjort 15. december, er ikke indarbejdet i nationalregnskabet. Dette skyldes, at der i den version er revideret i tallene for 2022 som følge af indarbejdelse af nye strukturaltal for 2022. Da nationalregnskabet ikke er åbent for revisioner i ikke-sæsonkorrigerede tal fra før 2023, kan denne version af arbejdstidsregnskabet ikke tages ind som fremskrivningsgrundlag i denne version af nationalregnskabet.

Yderligere data om medicinalindustrien

Der kan ved henvendelse udleveres data for medicinalindustriens årlige produktion, forbrug i produktion og bruttoværditilvækst for årene 2021 og 2022. Disse tal for medicinalindustrien for 2021 og 2022 er et særudtræk af ikke-offentliggjorte tal og er derfor behæftet med større usikkerhed end offentliggjorte tal.

Øget usikkerhed i sæsonkorrektionen

Der må forventes øget usikkerhed på sæsonkorrektionen i forbindelse med COVID-19. Det skyldes bl.a., at beregningerne af de seneste sæsonkorrigerede værdier for de enkelte detaljerede serier delvist er baseret på fremskrivninger af den observerede serie, og derfor vil pludselige ændringer i seriens forløb (outliere) føre til en øget usikkerhed. Detekteringen af outliere vurderes også at være ekstra følsom for perioden i forbindelse med COVID-19. Outliere detekteres og behandles primært automatisk i standardanvendelse af sæsonkorrektionsprogrammet JDemetra+ med X13-metoden. Den øgede usikkerhed i sæsonkorrektionen betyder også, at man i større grad skal være påpasselig med fortolkningen af den sæsonkorrigerede prisudvikling på kvartaler. Dette hænger sammen med, at tallene sæsonkorrigeres i hhv. løbende priser og kædede værdier, hvorefter prisindekset beregnes som forholdet mellem disse.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/nationalregnskab. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/nationlregnskab.

Næste offentliggørelse: *Nationalregnskab, 4. kv. 2023* udkommer 20. februar 2024.

Henvendelse: Jonas Dan Petersen, tlf. 39 17 38 65, jop@dst.dk
Søren Havn Gjedsted, tlf. 39 17 32 03, shg@dst.dk